

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
МУКАЧІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

Предметна (циклова) комісія викладачів педагогіки, психології, методик
дошкільного виховання та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник директора
з навчальної роботи
Олена МІШКУЛИНЕЦЬ

« 29 » серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

ОК 27. Виробнича практика

«Спостереження і пробна практика в закладах дошкільної освіти»

Галузь знань **А Освіта**

Спеціальність **А2 Дошкільна освіта**

Освітньо-професійний ступінь **фаховий молодший бакалавр**

Відділення **дошкільне**

2025-2026 рік

Робоча програма виробничої практики «**Спостереження і пробна практика в закладах дошкільної освіти**» для здобувачів фахової передвищої освіти з галузі знань **А Освіта** спеціальності **А2 Дошкільна освіта** освітньо-професійного ступеня **фаховий молодший бакалавр**

Розробники:

Дмитро ГРЕГІРЧАК – кандидат політичних наук, завідувач навчально-виробничої практики, викладач суспільних дисциплін, спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Наталія КЕРТИС – в.о. завідувача дошкільним відділенням, викладач дошкільної педагогіки та окремих методик, «спеціаліст вищої категорії», «викладач-методист».

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова предметно (циклової) комісії _____ (підпис) **(Яна ФЕНЬОВ)** (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено методичною радою ВСП «ГПФК МДУ»

Протокол № 1 від «25» серпня 2025 року

Голова _____ (підпис) **(Тетяна ІСАК)** (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Відомості про перезатвердження робочої програми:

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Робоча програма затверджена на засіданні предметної (циклової) комісії викладачів педагогіки, психології, методик дошкільного виховання та фізичної культури

Протокол № ___ від «___» _____ 20__ року

Голова предметної (циклової) комісії _____ (підпис) _____ (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	Характеристика практики
<p>Кількість кредитів ЄКТС – 6,0</p> <p>Модулів – 1</p> <p>Змістових модулів – 4</p> <p>Загальна кількість годин – 180</p>	<p>Галузь знань: A Освіта</p>	денна форма навчання
		Виробнича практика
	<p>Спеціальність: A2 Дошкільна освіта</p>	<p>Рік підготовки: 1-2-й</p>
		<p>Семестр: 2-3-й</p>
<p>Тижневих годин : аудиторних – 3 самостійної роботи – 2</p>	<p>Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр</p>	<p>Практичні: 108 год.</p>
		<p>Самостійна робота: 72 год.</p>
		<p>Вид контролю: Диференційований залік</p>

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: **108 год. (60%) / 72 год. (40%)**

2. Мета та завдання практики

Виробнича практика у закладах дошкільної освіти для здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності А2 Дошкільна освіта є обов'язковим компонентом процесу фахової підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти, важливим етапом їхнього професійного зростання. Практична підготовка забезпечує встановлення безпосереднього зв'язку між теорією та практикою, оскільки в умовах реальної професійної діяльності відбувається інтеграція теоретичних знань і практичних умінь здобувачів освіти, що зумовлює оволодіння ними складниками фахової компетентності.

Ефективність виробничої практики залежить від дотримання таких умов: теоретична обґрунтованість системи підготовки здобувачів освіти до практики, її навчальний і виховний характер, комплексний підхід до визначення завдань, змісту, форм і методів організації та проведення практики, забезпечення наступності та системності на різних етапах її проведення.

Метою практики є поглиблення знань здобувачів освіти з дитячої психології, педагогіки та фахових методик фахових дисциплін, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, формування фахових умінь, потрібних для догляду, розвитку, навчання і виховання дітей, виховання відповідального ставлення до професійної діяльності, потреби постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх на практиці.

Завдання виробничої практики практики:

–удосконалити вміння і навички здобувачів освіти застосовувати психолого-педагогічні знання з дитячої психології, педагогіки дошкільної та фахових методик в освітній роботі з дітьми дошкільного віку;

–формуванню умінь застосовувати знання при виконанні педагогічних завдань в умовах реального освітнього процесу закладу дошкільної освіти, використовувати засоби сучасних інформаційних та комунікативних технологій;

–вчити здобувачів освіти організовувати освітній процес у відповідності із сучасними інноваціями психолого-педагогічних наук, технологіями реалізації основних напрямів розвитку дітей дошкільного віку, забезпечуючи його результативність;

–формуванню у здобувачів освіти систему педагогічних умінь, необхідних для виконання функцій вихователя закладу дошкільної освіти: планувати освітній процес, ставити мету, цілеспрямовано відбирати засоби, методи і прийоми організаційних форм роботи; складати конспекти різних форм роботи з дітьми; прогнозувати результати освітнього впливу;

–реалізувати мету освітнього процесу під час проведення різних форм роботи та видів життєдіяльності дітей із врахуванням вікових та індивідуальних особливостей та динаміки їхнього розвитку;

–організувати педагогічне спілкування з вихованцями на основі особистісно орієнтованих освітніх технологій, на демократичних та гуманістичних засадах;

–застосовувати різноманітні методи, спрямовані на творче виконання завдань

всесічного розвитку і виховання дітей у сучасних умовах;

– керувати різними видами життєдіяльності дітей дошкільного віку, будуючи взаємини з дошкільниками на основі взаєморозуміння і партнерства;

– проводити психолого-педагогічне спостереження за дітьми дошкільного віку, складати психолого-педагогічну характеристику дитини;

– добирати методи, засоби, прийоми ефективної організації освітнього процесу, фізкультурно-оздоровчих заходів;

– розвивати у здобувачів освіти відповідальне ставлення до безпеки життєдіяльності дитини, виховувати турботливе ставлення до її розвитку і здоров'я;

– створення комфортних умов перебування дитини у закладі дошкільної освіти, забезпечення дітям можливості вільного вибору діяльності;

– вдосконалювати вміння здобувачів освіти аналізувати власну педагогічну діяльність, самостійно знаходити шляхи її покращення, визначати завдання самоосвіти;

– розвивати вміння організовувати різні форми роботи з родинами вихованців, залучати батьків до проведення спільних педагогічних заходів, надавати консультативно-методичну допомогу сім'ям у вихованні дітей, забезпечувати єдність підходів і виховних впливів на дитину з боку родини і закладу освіти;

– виховувати у здобувачів освіти любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та розвитку педагогічних здібностей.

У результаті проходження практики здобувачі освіти повинні **знати**:

– вікові та психолого-педагогічні особливості розвитку дітей дошкільного віку та специфіку розвитку дітей з особливими потребами;

– педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми раннього віку;

– аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій;

– технології організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в групах дошкільного віку;

– рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку;

вміти:

– спостерігати за освітнім процесом в групах дошкільного віку, аналізувати роботу вихователя і свою власну та добирати відповідно до рівня розвитку дітей методики і технології навчання та виховання;

– визначати мету навчання і виховання дітей, планувати форми та зміст роботи, цілеспрямовано добирати методи і прийоми організації освітнього процесу в групах дошкільного віку;

– встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами;

– діагностувати рівні розвитку дітей дошкільного віку, сформованості психічних процесів, різних видів діяльності;

– самостійно проводити розвивальну і виховну роботу враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;

– налагоджувати взаємодію з родинами для забезпечення єдиних підходів до розвитку та виховання дітей дошкільного віку, проводити різні форми роботи з батьками;

– здійснювати психолого-педагогічне дослідження особливостей розвитку дитини дошкільного віку, визначати рівень розвитку, скласти психолого-педагогічну характеристику дитини.

Відповідно до освітньо-професійної програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів фахової передвищої освіти таких **компетентностей**:

Інтегральна компетентність:

ІК 1. Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль за іншими особами у визначених ситуаціях

Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Здійснення безпечної діяльності.

ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні компетентності:

СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі.

СК2 Здатність до фізичного розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, формування життєво необхідних умінь та навичок, рухового досвіду та розвитку фізичних якостей.

СК3 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку навичок безпечної поведінки в докільці, навичок орієнтування на сталий розвиток.

СК4 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку основ здорового способу життя, здоров'язбережувальних навичок.

СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним).

СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки.

СК9 Здатність до національно-патріотичного виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста, поваги до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів, народних символів).

СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими.

СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

СК12 Здатність до формування в дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку елементарних уявлень про різні види мистецтва та засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності в різних видах мистецтва

СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах.

СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Програмні результати навчання:

РН2 Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії

РН3 Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей

РН6 Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм

РН7 Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти

РН8 Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН9 Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм

РН10 Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку

РН11 Мати навички збереження та зміцнення психічного, фізичного та соціального здоров'я, попередження та протидії булінгу, формування навичок здорового способу життя у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН12 Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії

РН13 Знати нормативно-правові документи, законодавчі акти у сфері дошкільної освіти і використовувати їх у практичній діяльності

РН15 Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти

РН16 Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку.

РН17 Формувати національно-патріотичні почуття у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку, а також ціннісне ставлення до культурних надбань українського народу, повагу до представників різних національностей і культур.

РН18 Організувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН19 Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

3. Програма практики

Згідно з навчальним планом, виробнича практика «Спостереження і пробна практика в закладах дошкільної освіти» проводиться зі здобувачами освіти I і II курсу в II-III навчальному семестрі протягом 3 годин один раз на тиждень у час, вивільнений від теоретичного навчання. Тривалість робочого дня практиканта – три години. Робочий день розпочинається о 9⁰⁰ і закінчується о 12⁰⁰ (перша половина дня), або о 14⁰⁰, закінчується о 17⁰⁰ (друга половина дня).

Практика проводиться на базі закладів дошкільної освіти, які відповідають вимогам програми практики, мають відповідну матеріально-технічну, навчально-методичну базу та кваліфіковані педагогічні кадри.

Академічна група поділяється на підгрупи. Для керівництва практикою на кожну підгрупу призначається викладач (методист) коледжу. Кожна підгрупа, в свою чергу, поділяється на мікрогрупи по 2-4 здобувачі освіти (залежно від чисельності академічної групи) та закріплюється за віковою групою закладу дошкільної освіти.

Програма виробничої практики «Спостереження і пробна практика в закладах дошкільної освіти» передбачає проведення здобувачами освіти різнопланової організаційно-педагогічної та методичної роботи, обумовленої виконанням посадових обов'язків вихователя.

Самостійному проведенню освітнього процесу в групі передують ознайомлення здобувачів освіти із закладом дошкільної освіти, організацією його роботи. Практика розпочинається із бесіди здобувачів освіти з керівником практики від закладу дошкільної освіти, у ході якої практиканти отримують загальні відомості про заклад дошкільної освіти (його тип, вид, контингент вихованців, основні напрями освітньої роботи з дітьми, пріоритетні завдання, на розв'язання яких спрямована робота закладу), дізнаються, на основі якої програми здійснюється навчання і виховання дошкільнят та які форми планування освітньої роботи прийняті в закладі дошкільної освіти. Керівник практики від закладу дошкільної освіти проводить також інструктаж здобувачів освіти щодо безпеки життєдіяльності та охорони праці.

Керівники практики від бази практики ознайомлюють практикантів із специфікою організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти, проводять консультації показові заняття, аналізують форми роботи та заняття, які організовують здобувачі освіти.

Особливу увагу слід звернути на своєрідність організації педагогічного процесу в тій віковій групі, в якій здобувач освіти проходить практику: комплектування групи, організацію інтер'єру групових приміщень, стиль педагогічного спілкування вихователя-наставника, розподіл обов'язків між персоналом групи тощо. Доцільно проаналізувати перспективні та календарні плани роботи групи за 1-2 місяці, що передують початку практики, зорієнтуватися у змісті програми для відповідної вікової групи.

Здобувач освіти має щотижня ознайомлюватися з планом освітньої роботи, яким керується вихователь, у бесіді з педагогом виявляють доцільність і відповідність програмі накреслених завдань, обраних вихователем форм, методів та прийомів роботи з дітьми.

Спостерігаючи освітній процес, здобувачі освіти також ознайомлюються із методичним та дидактичним забезпеченням освітнього процесу: аналізує наявні в групі ігрові матеріали, наочні дидактичні посібники, технічні засоби навчання та дидактичний матеріал, що зберігається у методичному кабінеті закладу дошкільної освіти, а також можливі умови їх використання у подальшій діяльності під час практики. Таким чином, поступово спостереження і аналіз педагогічної діяльності вихователя-наставника починає доповнюватися самостійним виконанням практикантом обов'язків вихователя.

Важливою частиною педагогічної діяльності вихователя є підготовка і проведення занять з дітьми. Здобувач освіти-практикант залучається до процесу підготовки занять (допомагає готувати та розміщувати дидактичний матеріал, створювати в групі умови для проведення заняття тощо), обговорює відвідане заняття з вихователем-наставником, фіксуючи у щоденнику розгорнуту якісну оцінку заняття, а також власні творчі ідеї щодо навчання дітей дошкільного віку, що виникли у процесі перегляду заняття та його обговорення.

Під час практики кожен здобувач освіти проводить заняття та режимні процеси, відповідно до календарного графіку.

Керівник практики від коледжу складає графік проведення здобувачами освіти організації життєдіяльності дітей та занять, який узгоджується з вихователями і керівниками закладі дошкільної освіти. У графіку зазначається: назва академічної групи, прізвище, ім'я, по батькові викладача-методиста, день практики, дані про базовий заклад; таблицею оформлюється послідовність проведення форм роботи – прізвища, імена, по батькові здобувачів освіти кожної мікрогрупи, дати проведення практики, відмітки про спостереження, форми роботи.

Керівники практики від коледжу (методисти) надають здобувачам освіти методичну допомогу, групові та індивідуальні консультації, здійснюють контроль за роботою практикантів. Облік проведених виховних занять ведеться керівником практики від коледжу в журналі обліку практики.

Здобувач освіти повинен самостійно здійснювати всі основні види педагогічної діяльності вихователя. У цей період здобувачі освіти організують освітній процес у відповідності з перспективними та календарними планами, складеними вихователями. Кожен здобувач освіти, проконсультувавшись із педагогом-наставником, самостійно складає детальний план освітньої роботи своєї робочої зміни, який фіксує у щоденнику практики.

Перед початком роботи практикант подає для затвердження вихователю і керівнику практики від коледжу план та конспекти занять, які буде проводити з дітьми, готує необхідний матеріал до заняття. У кінці робочої зміни здобувач освіти-практикант обговорює свою діяльність з вихователем-наставником, отримує консультації. Проведену самостійно роботу здобувач освіти-практикант фіксує в щоденнику практики, вчиться аналізувати власну діяльність, об'єктивно її оцінювати.

Готуючись до занять та інших форм роботи з дітьми, здобувач освіти удосконалює навички роботи з методичними джерелами, дидактичними

матеріалами, наочними посібниками, вчиться аналізувати отриману інформацію, адаптувати її до рівня розвитку дітей своєї групи.

Під час проведення роботи з дітьми практикант приділяє значну увагу налагодженню з вихованцями таких взаємин, що забезпечують емоційно-позитивну атмосферу педагогічного спілкування. Він прагне виявити свій інтерес, доброзичливе ставлення до дітей, любов до них, розвиває уміння слухати дітей, розмовляти з ними, бути уважним до їхніх потреб. Важливо також навчатись враховувати типологічні та індивідуальні особливості дітей, здійснювати індивідуально-диференційований підхід у навчанні та вихованні дошкільнят.

За проведенням занять та режимних процесів стежать керівники практики. Підсумком проведення режимних процесів та занять є їх обговорення, яке проводиться здобувачами освіти, що проводили спостереження.

Зміст діяльності здобувачів освіти-практикантів:

II навчальний семестр

1-й тиждень – Спостереження та аналіз режимних процесів в першій молодшій групі в першу половину дня. Спостереження та аналіз організації інтегрованих ігор-занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою.

2-й тиждень – Спостереження та аналіз режимних процесів в першій молодшій групі в другу половину дня. Спостереження та аналіз режимних процесів, ігор та вправ по сенсорному вихованню.

3-4-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів в першій молодшій групі у першу половину дня. Самостійне проведення інтегрованих занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою.

5-6-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів в першій молодшій групі у другу половину дня. Розігрування потішок, забавлянок, показ театрів. Самостійне проведення режимних процесів та ігор і вправ по сенсорному вихованню.

7-й тиждень – Спостереження та аналіз режимних процесів та роботи по розвитку рухів. Спостереження та аналіз ігор-занять з розвитку мовлення, з художньо-мовленнєвої діяльності.

8-9-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів та роботи по розвитку рухів. Самостійне проведення режимних процесів та ігор-занять з розвитку мовлення. Самостійне проведення режимних процесів та ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності.

10-й тиждень – Спостереження та аналіз режимних процесів у першу половину дня.

11-12-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів у першу половину дня.

13-й тиждень – Спостереження та аналіз роботи вихователя з природознавства та екологічної освіти.

14-15-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.

16-й тиждень – Спостереження та аналіз роботи вихователя з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.

17-18-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів та занять з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.

19-й тиждень – Самостійна організація творчих ігор, розваг, театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах.

20-й тиждень – Участь в роботі з батьками і підготовка матеріалів для батьківського куточка, проведення консультацій та зборів.

III навчальний семестр

1-й тиждень – Спостереження занять з різних розділів образотворчого мистецтва (малювання, ліплення, аплікація, конструювання).

2-3-й тиждень – Самостійне проведення занять з малювання, ліплення, аплікації, конструювання.

4-й тиждень – Спостереження та аналіз роботи вихователя з ознайомлення дітей з довкіллям.

5-6-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів та роботи з ознайомленням з довкіллям.

7-й тиждень – Спостереження та аналіз роботи вихователя з навчання дітей математики та економічного виховання (в старших групах)

8-9-й тиждень – Самостійне проведення різних форм роботи з навчання дітей математики та економічного виховання.

10-й тиждень – Спостереження та аналіз роботи вихователя з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти, підготовки руки дитини до письма.

11-12-й тиждень – Самостійне проведення роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.

13-й тиждень – Спостереження занять з методики фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят. Аналіз рівня рухових вмінь та навичок дітей.

14-15-й тиждень – Самостійне проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.

16-й тиждень – Самостійна організація творчих ігор, розваг, театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах.

Керівництво практикою здобувачів освіти

Керівництво практикою здійснюють завідувач навчально-виробничої практики, керівник практики від предметної (циклової) комісії (методист практики), закріплений за підгрупою здобувачів освіти, та керівник практики від бази практики (вихователь).

Завідувач навчально-виробничої практики:

- контролює укладання угод про проведення практики здобувачів освіти;
- готує проекти угод про проведення практики здобувачів освіти;
- готує проекти наказів про організацію практики здобувачів освіти;
- активізує, контролює, бере участь у розробці програм практик;
- готує необхідну документацію для проходження практики (журнали обліку практики, направлення тощо);

- здійснює розподіл здобувачів освіти на практику з урахуванням можливостей баз практики;
- планує та організовує настановчі та звітні конференції з практики;
- контролює та проводить інструктаж з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та про порядок проходження практики до початку практики;
- проводить наради з керівниками практик;
- контролює види і строки проведення практики, визначені навчальними робочими планами підготовки здобувачів освіти певної спеціальності;
- здійснює контроль за виконанням програм практики, своєчасним складанням заліків із практики, за веденням звітно-облікової документації з практики;
- аналізує звітну документацію за результатами практики та готує підсумковий звіт про її проведення за навчальний рік.

Керівники практики від предметної (циклової) комісії::

- розробляють програми практики на основі наскрізної програми практики, навчального плану;
- складать графіки проведення та розробляють плани практики;
- розробляють методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів освіти;
- беруть участь у проведенні всіх організаційних заходів перед початком практики;
- під час настановчих конференцій проводять інструктажі з техніки безпеки, цивільного захисту, охорони праці та порядку проходження практики;
- здійснюють ознайомлення здобувачів освіти з необхідною документацією (програмою практики, щоденником практики, методичними рекомендаціями тощо);
- повідомляють здобувачів освіти про систему звітності і критерії оцінювання результатів практики;
- відслідковують своєчасне прибуття здобувачів освіти на базу практики;
- закріплюють практикантів за робочими місцями;
- у тісному контакті з керівником від бази практики забезпечують високу якість її проходження згідно з програмою;
- здійснюють контроль за виконанням програми практики та строками її проведення;
- своєчасно ведуть записи в журналі обліку практики;
- контролюють виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку;
- перевіряють та оцінюють результати проходження практики здобувачами освіти;
- подають завідувачу навчально-виробничої практики письмовий звіт про проведення практики за формою:
 1. Умови проходження практики.
 2. Види занять та режимних процесів, які були проведені здобувачами освіти.

3. Вияв у здобувачів освіти самостійності та творчого підходу до організації та проведення режимних процесів та занять.

4. Володіння здобувачами освіти методикою використання ІКТ та наочних посібників під час проведення режимних процесів та занять.

5. Знання здобувачами освіти вікових та індивідуальних особливостей дітей та їх врахування під час проведення освітньої діяльності.

6. Вміння здобувачів освіти працювати з дитячим колективом.

7. Вміння підбирати та застосовувати методи науково-педагогічних досліджень для вивчення дитячого колективу та психолого-педагогічних особливостей окремих дітей, складання на основі отриманих результатів психолого-педагогічної характеристики.

8. Вміння здобувачів освіти вести спостереження та аналізувати режимні процеси та заняття.

9. Систематичне відвідування здобувачами освіти практики, ведення щоденника практики.

10. Правильне оформлення та своєчасна здача здобувачами освіти звітної документації.

Керівник практики від бази практики:

- організовує практику згідно з програмою практики;
- проведе інструктаж з охорони праці, техніки безпеки, протипожежної безпеки та цивільного захисту;
- забезпечує ефективність проходження практики здобувачами освіти;
- забезпечує і контролює дотримання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку.

Здобувачі освіти під час проходження практики зобов'язані:

- брати участь у настановчій конференції із питань організації практики;
- до початку практики одержати від керівника практики від коледжу направлення, методичні матеріали та консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- пройти інструктаж з техніки безпеки, охорони праці та цивільного захисту до початку практики;
- своєчасно пройти медогляд;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівками її керівників;
- вивчити й суворо дотримуватись правил техніки безпеки, охорони праці та внутрішнього розпорядку на базі практики;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- після закінчення практики своєчасно подати звітну документацію і захистити результати практики;
- здобувачі освіти не допускаються до проведення заняття, іншого виду діяльності без конспекту, сценарію тощо, завізованого вихователем або викладачем-керівником практики від коледжу.

4. Структура практики

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
		Всього	Практичні заняття	Самостійна робота
Змістовий модуль 1. Організаційно-інформаційна діяльність				
1.	Настановча конференція. Ознайомлення із завданнями та змістом практики, переліком звітної документації. Інструктаж з питань безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту. Знайомство з базою практики	1	1	
Разом за змістовим модулем 1		1	1	
Змістовий модуль 2. Освітня діяльність у II семестрі				
2.	Спостереження та аналіз режимних процесів у першій молодшій групі в першу половину дня. Спостереження та аналіз організації інтегрованих ігор-занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою.	2	2	
3.	Написання конспекту режимних процесів в першій молодшій групі у першу половину дня.	2		2
4.	Спостереження та аналіз режимних процесів у першій молодшій групі в другу половину дня. Спостереження та аналіз режимних процесів, ігор та вправ по сенсорному вихованню.	3	3	
5.	Написання конспекту режимних процесів в першій молодшій групі у другу половину дня	2		2
6.	Самостійне проведення режимних процесів у першій молодшій групі у першу половину дня.	3	3	
7.	Написання конспекту проведення інтегрованих занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою. Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до інтегрованих ігор-занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою.	2		2
8.	Самостійне проведення інтегрованих занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою у першій молодшій групі.	3	3	

9.	Виготовлення атрибутики до проведення різних видів театрів (настільний, пальчиковий, тіньовий тощо). Підбір потішок, забавлянок і оформлення їх у вигляді збірки	3		3
10.	Самостійне проведення режимних процесів в першій молодшій групі у другу половину дня. Розігрування потішок, забавлянок, показ театрів.	3	3	
11.	Написання конспекту режимних процесів та ігор і вправ по сенсорному вихованню. Виготовлення атрибутів до дидактичних ігор по сенсорному вихованню	2		2
12.	Самостійне проведення режимних процесів та ігор і вправ по сенсорному вихованню у першій молодшій групі	3	3	
13.	Спостереження та аналіз режимних процесів та роботи по розвитку рухів. Спостереження та аналіз ігор-занять з розвитку мовлення, з художньо-мовленнєвої діяльності у першій молодшій групі.	3	3	
14.	Написання конспекту режимних процесів та роботи по розвитку рухів. Виготовлення атрибутів до рухливих ігор	2		2
15.	Самостійне проведення режимних процесів та роботи по розвитку рухів у першій молодшій групі	3	3	
16.	Написання конспекту режимних процесів та ігор-занять з розвитку мовлення. Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до ігор-занять з розвитку мовлення.	2		2
17.	Написання конспекту режимних процесів та ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності. Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності.	2		2
18.	Самостійне проведення режимних процесів та ігор-занять з розвитку мовлення у першій молодшій групі. Самостійне проведення режимних процесів та ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності у першій молодшій групі.	3	3	
19.	Спостереження та аналіз режимних процесів у першу половину дня.	3	3	
20.	Написання конспекту проведення режимних процесів у першу половину дня.	2		2
21.	Самостійне проведення режимних процесів у першу половину дня.	3	3	
22.	Виготовлення атрибутів до дидактичних ігор	2		2

23.	Самостійне проведення режимних процесів у першу половину дня.	3	3	
24.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з природознавства та екологічної освіти.	3	3	
25.	Написання конспекту режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.	2		2
26.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.	3	3	
27.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до заняття з природознавства та екологічної освіти.	2		2
28.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.	3	3	
29.	Вивчити особливості мовного спілкування дітей вікової групи. Проаналізувати обстеження, зробити висновки.	2		2
30.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	3	3	
31.	Написання конспекту проведення режимних процесів та заняття з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	2		2
32.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	3	3	
33.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до заняття з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	2		2
34.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	3	3	
35.	Написання конспекту проведення ігрової діяльності в другу половину дня. Написання конспекту організація розваг театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах. Виготовлення атрибутики до сюжетно-рольових ігор. Виготовлення атрибутики до проведення різних видів театрів (настільний, пальчиковий, тіньовий тощо)	4		3
36.	Самостійна організація творчих ігор, розваг, театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах.	3	3	
37.	Підготовка матеріалів для батьківського куточка .	4		3
38.	Участь в роботі з батьками і підготовка матеріалів для батьківського куточка, проведення консультацій та зборів.	3	3	
Разом за змістовим модулем 2		96	59	37

Змістовий модуль 3. Освітня діяльність у III семестрі				
39.	Спостереження занять з різних розділів образотворчого мистецтва (малювання, ліплення, аплікація, конструювання).	3	3	
40.	Провести діагностику рівня оволодіння конкретною дитиною навичками і вміннями в техніці вирізування. Написання конспекту проведення занять з ліплення, аплікації, конструювання. Виготовлення демонстраційного матеріалу та зразків робіт до заняття з ліплення, аплікації, конструювання.	3		3
41.	Самостійне проведення занять з ліплення, аплікації, конструювання.	3	3	
42.	Провести діагностику рівня оволодіння конкретною дитиною навичками і вміннями в техніці малювання. Написання конспекту проведення режимних процесів та пробних занять з малювання. Виготовлення демонстраційного матеріалу та зразків робіт до заняття з малювання.	3		3
43.	Самостійне проведення занять з малювання.	3	3	
44.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з ознайомлення дітей з доквіллям.	3	3	
45.	Написання конспекту проведення режимних процесів та роботи по ознайомленню з доквіллям.	3		3
46.	Самостійне проведення режимних процесів та роботи з ознайомленням з доквіллям.	3	3	
47.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу для роботи по ознайомленню з доквіллям	3		3
48.	Самостійне проведення режимних процесів та роботи з ознайомленням з доквіллям.	3	3	
49.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з навчання дітей математики та економічного виховання (в старших групах)	3	3	
50.	Виявити уявлення дітей про величину і форму. Виявити рівень володіння діяльністю вимірювання умовними мірками. Виявити уміння відтворювати форму. Виявити розвиток уявлень про множину та число. Написання конспекту проведення різних форм роботи по навчанню математики, з економічного виховання.	3		3
51.	Самостійне проведення різних форм роботи з навчання дітей математики та економічного виховання.	3	3	
52.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до проведення різних форм роботи по	3		3

	навчанню математики, з економічного виховання			
53.	Самостійне проведення різних форм роботи з навчання дітей математики та економічного виховання.	3	3	
54.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти, підготовки руки дитини до письма.	3	3	
55.	Проаналізувати словник дітей своєї вікової групи. Написання конспекту проведення занять роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3		3
56.	Самостійне проведення роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3	3	
57.	Підготовка роздаткового та демонстраційного матеріалу для проведення занять роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	2		3
58.	Самостійне проведення роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3	3	
59.	Спостереження занять з методики фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят. Аналіз рівня рухових вмінь та навичок дітей.	3	3	
60.	Написання конспекту проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.	3		3
61.	Самостійне проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.	3	3	
62.	Виготовлення матеріалу для проведення занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят	3		3
63.	Самостійне проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.	3	3	
64.	Самостійна організація творчих ігор, розваг, театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах.	3	3	
Разом за змістовим модулем 3		78	48	30
Змістовий модуль 4. Підсумки практики				
65.	Написання звіту. Оформлення звітної документації практики. Презентація результатів проходження практики на звітній конференції	5		5
Разом за змістовим модулем 4		5		5
Разом		180	108	72

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
II навчальний семестр		
1.	Ознайомлення із завданнями та змістом практики, переліком звітної документації. Ознайомлення з нормативною документацією ЗДО.	1
2.	Спостереження та аналіз режимних процесів в першій молодшій групі в першу половину дня. Спостереження та аналіз організації інтегрованих ігор-занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою.	2
3.	Спостереження та аналіз режимних процесів в першій молодшій групі в другу половину дня. Спостереження та аналіз режимних процесів, ігор та вправ по сенсорному вихованню.	3
4.	Самостійне проведення режимних процесів в першій молодшій групі у першу половину дня.	3
5.	Самостійне проведення інтегрованих занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою у першій молодшій групі.	3
6.	Самостійне проведення режимних процесів в першій молодшій групі у другу половину дня. Розігрування потішок, забавлянок, показ театрів.	3
7.	Самостійне проведення режимних процесів та ігор і вправ по сенсорному вихованню у першій молодшій групі.	3
8.	Спостереження та аналіз режимних процесів та роботи по розвитку рухів. Спостереження та аналіз ігор-занять з розвитку мовлення, з художньо-мовленнєвої діяльності у першій молодшій групі.	3
9.	Самостійне проведення режимних процесів та роботи по розвитку рухів у першій молодшій групі	3
10.	Самостійне проведення режимних процесів та ігор-занять з розвитку мовлення. Самостійне проведення режимних процесів та ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності у першій молодшій групі.	3
11.	Спостереження та аналіз режимних процесів у першу половину дня.	3
12.	Самостійне проведення режимних процесів у першу половину дня.	3
13.	Самостійне проведення режимних процесів у першу половину дня.	3
14.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з природознавства та екологічної освіти.	3
15.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.	3
16.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.	3
17.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з розвитку зв'язного та	3

	монологічного мовлення.	
18.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	3
19.	Самостійне проведення режимних процесів та занять з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	3
20.	Самостійна організація творчих ігор, розваг, театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах в другу половину дня.	3
21.	Участь в роботі з батьками і підготовка матеріалів для батьківського куточка, проведення консультацій та зборів.	3
Разом за II семестр		60
III навчальний семестр		
22.	Спостереження занять з різних розділів образотворчого мистецтва (малювання, ліплення, аплікація, конструювання).	3
23.	Самостійне проведення занять з ліплення, аплікації, конструювання.	3
24.	Самостійне проведення занять з малювання.	3
25.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з ознайомлення дітей з довкіллям.	3
26.	Самостійне проведення режимних процесів та роботи з ознайомленням з довкіллям.	3
27.	Самостійне проведення режимних процесів та роботи з ознайомленням з довкіллям.	3
28.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з навчання дітей математики та економічного виховання (в старших групах)	3
29.	Самостійне проведення різних форм роботи з навчання дітей математики та економічного виховання.	3
30.	Самостійне проведення різних форм роботи з навчання дітей математики та економічного виховання.	3
31.	Спостереження та аналіз роботи вихователя з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти, підготовки руки дитини до письма.	3
32.	Самостійне проведення роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3
33.	Самостійне проведення роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3
34.	Спостереження занять з методики фізичного виховання, валеологічної освіти. Аналіз рівня рухових вмінь та навичок дітей.	3
35.	Самостійне проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.	3
36.	Самостійне проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.	3
37.	Самостійна організація творчих ігор, розваг, театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах.	3
Разом за III семестр		48
Разом за II-III семестри		108

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Самостійна робота у II навчальному семестрі		
1.	Написання конспекту режимних процесів в першій молодшій групі у першу половину дня.	2
2.	Написання конспекту режимних процесів в першій молодшій групі у другу половину дня.	2
3.	Написання конспекту проведення інтегрованих занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою. Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до інтегрованих ігор-занять по ознайомленню з предметним світом та рідною природою.	2
4.	Виготовлення атрибутики до проведення різних видів театрів (настільний, пальчиковий, тіньовий тощо). Підібрати потішки, забавлянки і оформити їх у вигляді збірки	3
5.	Написання конспекту режимних процесів та ігор і вправ по сенсорному вихованню. Виготовлення атрибутів до дидактичних ігор по сенсорному вихованню	2
6.	Написання конспекту режимних процесів та роботи по розвитку рухів. Виготовлення атрибутів до рухливих ігор	2
7.	Написання конспекту режимних процесів та ігор-занять з розвитку мовлення. Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до ігор-занять з розвитку мовлення.	2
8.	Написання конспекту режимних процесів та ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності. Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до ігор-занять з художньо-мовленнєвої діяльності .	2
9.	Написання конспекту проведення режимних процесів у першу половину дня.	2
10.	Виготовлення атрибутів до дидактичних ігор	2
11.	Написання конспекту режимних процесів та занять з природознавства та екологічної освіти.	2
12.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до заняття з природознавства та екологічної освіти.	2
13.	Вивчити особливості мовного спілкування дітей вікової групи. Проаналізувати обстеження, зробити висновки.	2
14.	Написання конспекту проведення режимних процесів та заняття з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	2
15.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до заняття з розвитку зв'язного та монологічного мовлення.	2
16.	Написання конспекту проведення ігрової діяльності в другу половину дня. Написання конспекту організація розваг театралізованої діяльності дітей в різних вікових групах.	3

	Виготовлення атрибутики до сюжетно-рольових ігор. Виготовлення атрибутики до проведення різних видів театрів (настільний, пальчиковий, тіньовий тощо)	
17.	Підготовка матеріалів для батьківського куточка .	3
Разом за II семестр		37
Самостійна робота у III навчальному семестрі		
18.	Провести діагностику рівня оволодіння конкретною дитиною навичками і вміннями в техніці вирізування. Написання конспекту проведення занять з ліплення, аплікації, конструювання. Виготовлення демонстраційного матеріалу та зразків робіт до заняття з ліплення, аплікації, конструювання.	3
19.	Провести діагностику рівня оволодіння конкретною дитиною навичками і вміннями в техніці малювання. Написання конспекту проведення режимних процесів та пробних занять з малювання. Виготовлення демонстраційного матеріалу та зразків робіт до заняття з малювання.	3
20.	Написання конспекту проведення режимних процесів та роботи по ознайомленню з докільцями.	3
21.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу для роботи по ознайомленню з докільцями	3
22.	Виявити уявлення дітей про величину і форму. Виявити рівень володіння діяльністю вимірювання умовними мірками. Виявити уміння відтворювати форму Виявити розвиток уявлень про множини та число. Написання конспекту проведення різних форм роботи по навчанню математики, з економічного виховання.	3
23.	Виготовлення демонстраційного та роздаткового матеріалу до проведення різних форм роботи по навчанню математики, з економічного виховання	3
24.	Проаналізувати словник дітей своєї вікової групи. Написання конспекту проведення занять роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3
25.	Підготовка роздаткового та демонстраційного матеріалу для проведення занять роботи з розвитку мовлення та навчання елементів грамоти.	3
26.	Написання конспекту проведення режимних процесів та пробних занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят.	3
27.	Виготовлення матеріалу для проведення занять з фізичного виховання, валеологічної освіти дошкільнят	3
28.	Оформлення звітної документації з практики. Презентація результатів проходження практики на звітній конференції	5
Разом за III семестр		35
Разом за II-III семестри		72

7. Форми контролю та оцінювання результатів проходження практики

Поточний контроль за якістю виконання здобувачами освіти завдань, передбачених програмою практики, здійснюється керівниками практики постійно впродовж усього терміну проходження практики у формі порад, консультацій, пояснень, перевірки конспектів та оцінювання проведених здобувачами занять і режимних процесів тощо. Перевірка дає можливість з'ясувати, якими професійними якостями оволодів кожен здобувач освіти, виявити недоліки та окреслити шляхи їх подолання. Важливою формою контролю також є самоконтроль.

Оцінка за результатами виконання програми практики у II навчальному семестрі визначається як середнє арифметичне оцінок, які виставлені керівником практики від коледжу за проведення пробних занять та режимних процесів.

Підсумковий контроль (захист практики) реалізується на підсумковій конференції у формі диференційованого заліку. Підсумкова оцінка за результатами проходження практики визначається на основі середньозваженого балу, що складається із суми оцінок, які виставлені керівником практики від коледжу за виконання завдань практики у II та III навчальних семестрах (кожна оцінка множиться на ваговий коефіцієнт, який вказаний у таблиці відповідно до виду діяльності) та за підсумком усного захисту перед комісією основних положень, які входять до програми практики.

Види діяльності та розподіл вагових коефіцієнтів при підсумковому оцінюванні

№ з/п	Види діяльності здобувача освіти	Вагові коефіцієнти
1.	Середнє арифметичне оцінок за пробні заняття та режимні процеси у II та III семестрах	0,7
2.	Оформлення, своєчасне подання звітної документації керівнику практики від коледжу (методисту)	0,1
3.	Захист звіту здобувача освіти про проходження практики	0,2
$\sum k_i=1$		

k_i – ваговий коефіцієнт

$$\sum_{i=1}^n k_i=1$$

Звітна документація здобувачів освіти:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження практики.
3. Конспекти проведених пробних занять та режимних процесів.
4. Дидактичні наочні матеріали.
5. Атрибутика до різних видів режимних процесів.

Вимоги до оформлення звіту:

1. Титульний аркуш (із вказівкою назви коледжу, даних про здобувача освіти, керівника практики від коледжу, інших відомостей), підшивається до звіту як його перший аркуш.
2. Основна частина звіту, в якій зазначається:
 - строки проходження практики;
 - назва закладу дошкільної освіти, де здобувач освіти проходив практику (їх коротка характеристика та специфіка діяльності);
 - які умови були створені керівництвом закладу дошкільної освіти для проходження практики;
 - зміст робіт, які були виконані здобувачем освіти за період проходження практики, послідовність та особливості їх виконання;
 - види та характеристика завдань і доручень, які були виконані здобувачем освіти, та їх результати;
 - труднощі (теоретичного та практичного характеру), які виникали у здобувача освіти за час проходження практики;
 - пропозиції щодо поліпшення умов проходження практики в закладу дошкільної освіти;
 - пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу, якості викладання навчальних дисциплін, підвищення ефективності виробничої практики.

Звіт про проходження практики, як правило, повинен бути надрукованим, а всі матеріали, докладені до нього – підшиті й пронумеровані.

Не підшивається, а додається до звіту заповнений щоденник практики. Обсяг звіту про проходження практики, без обліку додатків, повинен складати не менше 5 сторінок тексту.

Критерії оцінювання заняття

Оцінка	Рівень компетентності
відмінно»	Здобувач освіти підготував конспект заняття на високому методичному рівні. Здобувач підготував зразкові наочності, за необхідності створив (підібрав) електронні засоби навчання. Здобувачем освіти повністю реалізовані дидактичні мета та завдання заняття. Раціонально обрана структура для реалізації завдань заняття. Ефективно підібрані форми і методи виховної роботи. Здобувач освіти дотримується педагогічного етикету, володіє грамотною мовою. Створює позитивну психологічну атмосферу на занятті, ефективно спілкується з дітьми. Раціонально розподіляє час на занятті. Здобувач освіти вільно володіє педагогічною термінологією. Під час обговорення і аналізу заняття вмiє визначати позитивні сторони, знаходити помилки, недоліки та обґрунтовувати їх. Володіє вмінням формулювати висновки. Здобувач освіти приймає активну участь у спостереженні та аналізі занять одногрупників.

<p>«добре»</p>	<p>Здобувач освіти підготував конспект заняття, який містить незначні огріхи у структурі побудови заняття. Здобувач підготував наочності, за необхідності створив (підібрав) електронні засоби навчання. Здобувачем освіти реалізовані дидактичні мета та завдання заняття. Ефективно підібрані форми і методи виховної роботи. Недостатньо високий рівень організації діяльністю дітей. Здобувач освіти дотримується педагогічного етикету. Створена позитивна психологічна атмосфера на занятті, ефективне спілкування з дітьми. Здобувач освіти володіє педагогічною термінологією. Під час обговорення і аналізу заняття вміє визначати позитивні сторони, знаходити помилки, недоліки та обґрунтовувати їх. Володіє вмінням формулювати висновки. Здобувач освіти приймає участь у спостереженні та аналізі занять одногрупників.</p>
<p>«задовільно»</p>	<p>Здобувач освіти підготував конспект заняття на задовільному методичному рівні. Здобувач підготував наочності, які частково відповідають меті і завданням заняття. Здобувачем освіти частково реалізовані дидактичні мета та завдання заняття. Здобувач освіти не зумів організувати активну діяльність дітей; недостатньо поєднує колективну та індивідуальну роботу дітей. Здобувач освіти допускає методичні помилки. Не завжди ефективно використовуються методи та прийоми виховної роботи. Порушена послідовність, конкретність змістового викладу матеріалу і доступність для дітей. Здобувач освіти частково володіє педагогічною термінологією. Під час обговорення і аналізу заняття частково вміє визначати позитивні сторони, частково вміє знаходити помилки, недоліки та обґрунтовувати їх. Здобувач освіти приймає часткову участь у спостереженні та аналізі занять одногрупників.</p>
<p>«незадовільно»</p>	<p>Здобувач освіти підготував конспект заняття на низькому методичному рівні (або не підготував конспект). Здобувач не наочності до заняття. Здобувач освіти не готовий до проведення заняття. Здобувач освіти провів заняття на низькому методичному рівні. Здобувач освіти допускав грубі помилки, виявив незнання фактичного матеріалу. Здобувач освіти не вміє керувати освітнім процесом, підтримувати робочу атмосферу, дисципліну серед дітей. Здобувачем освіти не реалізовані дидактичні мета та завдання заняття. Здобувач освіти частково володіє педагогічною термінологією. Під час обговорення і аналізу заняття не вміє визначати позитивні сторони, не вміє знаходити помилки, недоліки та обґрунтовувати їх. Здобувач освіти не приймає участь у аналізі занять одногрупників.</p>

Критерії оцінювання сформованих компетентностей за результатами проходження практики

Оцінка	Рівень компетентності
<p>«відмінно» 90-100 (A)</p>	<p>Здобувач освіти самостійно й ефективно проводить роботу в закладі дошкільної освіти; доцільно й правильно вибирає форми й методи виховної роботи, вплив на вихованців, способи організації діяльності колективу і окремих дітей; володіє організаторськими здібностями вчителя з дошкільної освіти, уміннями використовувати в роботі досвід педагогів-новаторів; уміє розробити план-конспект режимних процесів та занять; скласти програму спостереження, використовувати психолого-педагогічні методики для вивчення особливостей дитини дошкільного віку й колективу; провести обґрунтований аналіз отриманих результатів. У виконанні завдань в закладі дошкільної освіти здобувач освіти проявляє глибину, науковість, обґрунтованість, доказовість. Дітьми сприймається позитивно, ефективно організовує різні форми виховної роботи, використовуючи низку доцільних методів. Проявляє методичну обізнаність при самоаналізі та аналізі заходів, проведених однокурсниками. Звітна документація оформлена акуратно, з дотриманням діючих правил. При захисті звіту на питання дані повні аргументовані відповіді.</p>
<p>«добре» 82-89 (B) 75-81 (C)</p>	<p>Здобувач освіти не завжди проявляє самостійність при підготовці, проведенні та аналізі роботи з дітьми, але при допомозі методиста отримує добрі результати. Психолого-педагогічна характеристика групи і дитини дошкільного віку, складена ним недостатньо глибока, обґрунтована, наукова. Здобувач освіти зустрічається з труднощами при виборі форм, методів, прийомів виховної роботи, але сумлінно відвідує практику, прислухається до зауважень, рекомендацій методиста й намагається уникнути недоліків у подальшій роботі. Звітна документація оформлена акуратно, але з певними неточностями. При захисті звіту на питання дана повна, але не досить аргументована відповідь.</p>
<p>«задовільно» 69-74 (D) 60-68 (E)</p>	<p>Здобувач освіти не вміє визначати мету і завдання виховних заходів, вибирати методи, форми роботи, допускає грубі помилки у плануванні та проведенні виховних заходів, не враховує індивідуальні особливості дітей, вікової групи, не проявляє ініціативу в ході практики. Педагогічний самоаналіз і аналіз режимних процесів та занять однокласників проводить на низькому рівні. Важко встановлює контакт з дітьми, взаємини носять офіційно-формальний характер. Звітна документація оформлена не акуратно, є декілька грубих помилок. При захисті звіту на</p>

	питання дана не чітка відповідь.
«незадовільно» 35-59 (FX) 1-34 (F)	Здобувач освіти лише частково виконав план виховної роботи. Він погано знає теорію і методику виховної роботи, у нього відсутні організаторські здібності – вміння керувати роботою колективу, організовувати колективні творчі справи і т.п. При цьому не вміє здійснювати самоаналіз і аналіз режимних процесів та занять інших здобувачів освіти, проявляє низький рівень активності. Часто пропускає практику, не оформив звітну документацію. При захисті здобувач освіти не відповідав на запитання.

**Шкала переведення середньозваженого балу в оцінку
за національною шкалою та оцінку ЄКТС**

Середньозважений бал	Оцінка за національною шкалою	Бали за шкалою ЄКТС	Оцінка за шкалою ЄКТС
5,00	відмінно	100	A
4,95-4,99	відмінно	99	A
4,90-4,94	відмінно	98	A
4,85-4,89	відмінно	97	A
4,80-4,84	відмінно	96	A
4,75-4,79	відмінно	95	A
4,70-4,74	відмінно	94	A
4,65-4,69	відмінно	93	A
4,60-4,64	відмінно	92	A
4,55-4,59	відмінно	91	A
4,51-4,54	відмінно	90	A
4,50	добре	89	B
4,43-4,49	добре	88	B
4,36-4,42	добре	87	B
4,29-4,35	добре	86	B
4,22-4,28	добре	85	B
4,15-4,21	добре	84	B
4,08-4,14	добре	83	B
4,01-4,07	добре	82	B
4,00	добре	81	C
3,92-3,99	добре	80	C
3,84-3,91	добре	79	C
3,76-3,83	добре	78	C
3,67-3,75	добре	77	C
3,59-3,66	добре	76	C
3,51-3,58	добре	75	C
3,50	задовільно	74	D
3,43-3,49	задовільно	73	D
3,36-3,42	задовільно	72	D
3,29-3,35	задовільно	71	D
3,22-3,28	задовільно	70	D
3,16-3,21	задовільно	69	D
3,15	задовільно	68	E
3,07-3,14	задовільно	67	E
2,99-3,06	задовільно	66	E
2,91-2,98	задовільно	65	E
2,83-2,90	задовільно	64	E
2,75-2,82	задовільно	63	E
2,67-2,74	задовільно	62	E
2,59-2,66	задовільно	61	E
2,51-2,58	задовільно	60	E
2,5	незадовільно	59	FX
2,15-2,49	незадовільно	52-58	FX
1,85-2,14	незадовільно	46-51	FX
1,51-1,84	незадовільно	35-40	FX
0-1,50	незадовільно	1-34	F

8. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові джерела

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
3. Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0033729-21#Text>

Основна література

1. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / за заг. ред. О. В. Низковської. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 256 с.
2. Березіна О.М. «Грайлик» Програма з організації театралізованої діяльності в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 56 с.
3. Беленька Г. В., Науменко Т. С., Половіна О. А. Дошкільникам про світ природи: старший дошкільний вік: навч.-метод. посіб. Київ: Генеза, 2013. 112 с.
4. Березовська Л. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Івано-Франківськ: НАІР, 2022. 252 с.
5. Богуш А. Методична робота в закладах дошкільної освіти. Одеса : Видавець Букаєв Вадим. Вікторович, 2022. 200 с.
6. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови : підручник. Київ: Вища школа, 2007. 542 с.
7. Богуш А. М., Гавриш Н., Котик Т. Методика організації художньо-мовленнєвої діяльності дітей у дошкільних закладах. Підручник для студентів у вищих навчальних закладів факультетів дошкільної освіти. Київ: Слово, 2010. 304 с.
8. Богуш А. М., Гавриш Н. В. Методика ознайомлення дітей з дозвіллям у дошкільному закладі. Підручник для ВНЗ. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 408 с.
9. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.
10. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 256 с.
11. Вікова та педагогічна психологія: навч. посібник / О. В. Скрипченко, Л. В. Волинська, З. В. Огороднійчук та ін. 2-ге видання. Київ : Каравела, 2007. 399 с.
12. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 128 с.
13. Грама Н. Г. Сенсорний розвиток дітей раннього віку: теорія і практика: монографія. Одеса, 2018. 239 с.

14. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч, В.М. Вертугіна та ін.; наук. ред. Г.В. Беленька ; Мін. осв. і науки України, Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. Київ: Київ, ун- т ім. Б. Грінченка, 2020. 440 с.
15. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2013. 448 с.
16. Дорошенко Т. М., Мацько В. В. Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень: навч. посіб. Кременчук : ПП «Бітарт», 2019. 96 с.
17. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2017. 424 с.
18. Зайцева Л. І. Формування математичної компетентності у дітей дошкільного віку: парціальна програма. Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2021. 48 с.
19. Калуська Л. В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів. Книга перша. Тернопіль : Мандрівець, 2004. 320 с.
20. Комісарик М., Чуйко Г. Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: підручник. Чернівці: Книхи-XXI, 2013. 484 с.
21. Кошель В. М. Сенсорне виховання дітей раннього віку: навч.-метод. посіб. для вихователів дітей дошкільного віку, студентів спеціальності «Дошкільна освіта» та батьків. Чернівці: ФОП Балакін аО.В., 2019. 160 с.
22. Максимова О.О. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: навчальний посібник. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022 . 175 с.
23. Методика виховання та розвитку дітей раннього віку : навч.-метод. посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк, І. Л. Пукас. Кам'янець-Подільський: Видавець Ковальчук О.В., 2021. 268 с.
24. Пісоцька Л.М. Виховання у різновікових групах закладу дошкільної освіти: навчальний посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2023. 241 с.
25. Поліщук В.М. Вікова і педагогічна психологія: навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2019. 352 с.
26. Рібцун О. Г., Рібцун Ю. В. Малювання крок за кроком: посіб. для використання в дошк. навч. закл.. Київ: Літера ЛТД, 2011. 63 с.
27. Скрипник Н. Методична робота в дошкільній освіті : навчально - методичний посібник. Умань : Візаві, 2019. 108 с.
28. Сухорукова Г. В., Дронова О. О., Голота Н. М., Янцур Л. А. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільному навчальному закладі. Підручник / за заг. ред. Г. В. Сухорукової. Київ: «Слово», 2010. 376 с
29. Томенко О. А., Старченко А. Ю. Фізкультурна освіта старших дошкільнят: інноваційна технологія: монографія. Суми: ФОП Цьома С.П., 2016. 154 с.
30. Формування творчої особистості у дітей старшого дошкільного віку в різних видах діяльності : монографія / О. С. Трифонова, Т. М. Степанова, Т. А. Лісовська та ін. / За заг. ред. д. пед. н., проф. О. С. Трифонової. 2-ге вид., випр. Миколаїв, 2021. 248 с.

Допоміжна література

1. Барищук Г.С. Прислухайтесь, як говорить ваша дитина. Альбом обстеження мовлення дітей: Посібник логопеда. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. 48 с.
2. Бочелюк О. І., Романюк Т. В. Організація освітнього процесу в різновіковій групі дошкільного навчального закладу. Харків: «Ранок», 2015. 192 с.
3. Богініч О. Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри: навч. посіб. Київ: НПУ, 2007. 140 с.
4. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років: монографія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 376 с.
5. Богуш А. М. Методика навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах: підручник / А. М. Богуш. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2008. – 440 с.
6. Богуш А.М. Готуємо руку дитини до письма / А. М. Богуш. – 3-тє вид., зі змін. і доповн./ Тернопіль: Мандрівець, 2009. – 108 с.
7. Буркіна Н., Чорноморець В. Дошкільний заклад очима батьків: за результатами моніторингового дослідження. *Дошкільне виховання*. 2009. № 10. С. 3.
8. Бурова А. П. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 256 с.
9. Васько А. М. Ейдетика для дошкільнят: програма розвитку пізнавальної активності дошкільників методами ейдетики. *Обдарована дитина*. 2013. № 4. С. 51–59.
10. Вільчковський Е. С., Денисенко Н. Ф. Організація рухового режиму дітей у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 128 с.
11. Володіна В.С. Альбом з розвитку мовлення: Говоримо правильно. Київ: ТОВ «Перо», 2012. 96 с.
12. Вольська О.В. Граємося в казку: конспекти комплексних занять. Старший вік. Харків: Видавництво «Ранок», 2018. 144с.
13. Гавриш Н. В., Лінник О. О. Сучасне заняття в дошкільному закладі : навч.-метод. посіб. Київ: Альма-Матер, 2007. 495 с.
14. Гавриш Н. Ігрові технології у роботі з дорослими. *Дошкільне виховання*. 2004. №5. С.7-9. 23
15. Грицкова Ю. В. Педагогічна практика у закладах дошкільної освіти: програма та методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня четвертого року навчання. Харків: Монограф, 2019. 88 с.
16. Гурова Н. Інтерактивні технології формування професійних компетенцій. Керівник і керівництво: Інноваційні підходи / упоряд. Л. Галіцина. Київ: Шкільний світ, 2011. С. 85–93.
17. Гусак О. В. Творчо-інтеграційні підходи до планування музично-естетичної діяльності дошкільників. Методичний аспект. Ранній вік. Харків: «Ранок», 2012. 96 с.

18. Гусак О. В. Творчо-інтеграційні підходи до планування музично-естетичної діяльності дошкільників. Методичний аспект. Молодший дошкільний вік. 4-й рік життя. Харків: «Ранок», 2012. 112 с.
19. Гусак О. В. Творчо-інтеграційні підходи до планування музично-естетичної діяльності дошкільників. Методичний аспект. Молодший дошкільний вік. 5-й рік життя. Харків: «Ранок», 2012. 128 с.
20. Гусак О. В. Творчо-інтеграційні підходи до планування музично-естетичної діяльності дошкільників. Методичний аспект. Старший дошкільний вік. Харків: «Ранок», 2012. 142 с.
21. Долина О., Низовська О. Батьки в дошкільному закладі: споживачі та гості чи партнери-однодумці. *Дошкільне виховання*. 2007. № 1. С. 6–8.
22. Дяченко А., Мидловець Л. Вправні пальчики: Дидактично-розвивальна гра для дітей середньої і старшої груп. *Дошкільне виховання*. 2011. № 4. С. 36-38.
23. Еманова Л. Відкриваємо свій ляльковий театр. *Дошкільне виховання*. 2009. №12. С. 22-24.
24. Жадан Р., Григоренко Г. Економічна освіта дітей старшого дошкільного віку (перспективно-календарне планування занять з економіки). Запоріжжя: РОВ «ЛІПС» ЛТД, 2012. 116 с.
25. Зайцева Т.Ю. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку: посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів. Тернопіль: Мандрівець, 2014. 328 с.
26. Зайцева Л. Пізнаємо довкілля разом. *Дошкільне виховання*. 2012. № 8. С. 16-19.
27. Ігротека вихователя ДНЗ. Система розвивальних ігор для дітей 4-5-ти років. Середня група: посібник. Харків. 2017. 144 с
28. Калуська Р. Родинне сонце коло. Методичний poradник для роботи з батьками. Тернопіль : Мандрівець, 2006. 140 с.
29. Калуська Л. В. Дивокрай. Вибрані дидактико-методичні матеріали у 2-х книгах для працівників дошкільних закладів. Тернопіль : Мандрівець, 2004. 256 с.
30. Карасьова К.В., Піроженко Т.О. Ігровий простір дитини. Київ : Шкільний світ, 2011. 128 с.
31. Керівництво дошкільним навчальним закладом: Інформативно методичні матеріали на допомогу керівникові дошкільного навчального закладу / упор.: Н. Майор, Ю. Манилюк, О. Тимофєєва. Тернопіль, 2010. 168 с.
32. Крутій К. Концепція постійного контролю за якістю дошкільної освіти. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2009. № 3. С. 4-6.
33. Лисенко Н.В. Еко-око: дошкільник пізнає світ природи: навчально-методичний посібник. Київ: Видавничий дім «Слово», 2015. 352 с.
34. Лохвицька Л. В., Андрющенко Т. К. Дошкільникам про основи здоров'я: навч.-метод. посіб. 2-ге вид., оновл. Тернопіль: Мандрівець, 2008. 192 с.
35. Максимова О.О. Валеологічна освіта дітей дошкільного віку (теоретико-методичні засади): навчально - методичний посібник. Житомир: Вид - во ЖДУ ім. І Франка, 2015. 213 с.

36. Максимова О.О. Ознайомлення дітей з суспільним довкіллям: навчальний посібник. Житомир : Вид - во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 175 с.
37. Малярчук А. Я. Обстеження мовлення дітей: дидактичний матеріал. Київ: Літера ЛТД, 2003. 104 с.
38. Методичні рекомендації до Освітньої програми для дітей від 2-х до 7- ми років «Дитина» / Паук.кер Г.В. Беленька, О.А.Половіна, І.В Кондратець; авт.колектив: Г.В. Беленька, В.М. Вертугіна, К.І.Волинець та ін. Київ: ТОВ «АКМЕ ГРУП», 2021. 568 с.
39. Методична робота в ДНЗ / упоряд.: Семізірова В. В. Київ: Шкільний світ, 2016. 247 с.
40. Методичний кабінет у дитячому садку / упоряд. Т. Вороніна. Київ: Шкільний світ, 2008. 128 с.
41. На допомогу вихователю-методисту / упор. Т. Вороніна. Київ: Шкільний світ, 2009. 128 с.
42. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / упор. А.П. Бурова. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 256 с.
43. Організація режимних процесів у ДНЗ / Упор. Кірсанова І.Ф. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 175 с.
44. Піроженко Т. О. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільника. Тернопіль: Мандрівець, 2010. 152 с.
45. Піроженко Т. О. Особистість дошкільника: перспективи розвитку: навч.-метод. посіб. Тернопіль : Мандрівець, 2010. 136 с.
46. Плохій З. П. Формування у дітей дошкільного віку екологічної культури (теоретичні та методичні аспекти): монографія. Київ: Персонал, 2010. 319 с.
47. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: підручник. 4-те видання, перероблене. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
48. Рібцун О. Г., Рібцун Ю. В. Малювання крок за кроком: посіб. для використання в дошк. навч. закл. Київ: Літера ЛТД, 2011. 63 с.
49. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Осінь / Уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина. Харків : «Ранок», 2017. 160 с.
50. Розгорнутий календарний план. Друга молодша група. Зима / уклад. С. М. Ванжа, Н. В. Куриленко, Я. В. Черевашенко, Т. О. Федюшина, О. Ф. Драчова. Харків: «Ранок», 2017. 192 с.
51. Розгорнутий календарний план. Середня група. Осінь / уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько. Харків: «Ранок», 2017. 256 с.
52. Розгорнутий календарний план. Середня група. Зима / уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько, Н. М. Лазюк. Харків: «Ранок», 2017. 263 с.
53. Розгорнутий календарний план. Середня група. Весна / уклад. С. М. Ванжа, О. В. Моспан, Т. А. Сітало, Н. Б. Цибулько, Н. М. Лазюк. Харків: «Ранок», 2017. 296 с.
54. Розгорнутий календарний план. Старша група. Осінь / уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: «Ранок», 2017. 320 с.

55. Розгорнутий календарний план. Старша група. Зима / уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, Н. М. Лазюк, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: «Ранок», 2017. 320 с. 22
56. Розгорнутий календарний план. Старша група. Весна / уклад. С. М. Ванжа, Т. В. Власова, Н. М. Лазюк, О. В. Моспан, Т. І. Ожимова. Харків: «Ранок», 2017. 328 с.
57. Романюк І. А. Плануємо вивчення стану організації життєдіяльності дітей. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 5. С. 56–61.
58. Романюк І. А. Особливості проведення тематичного контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 6. С. 63–68.
59. Романюк І. А. Фронтальний та підсумковий контроль у системі внутрішнього контролю. *Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2010. № 8. С. 66–69.
60. Седунова А. Розвиваємо мовлення у грі. *Дошкільне виховання*. 2011. № 9. С. 31-33.
61. Скарбничка ігор і віршованої мозаїки для дітей раннього та дошкільного віку: навч.-метод, посібник / упоряд.: Г.І. Тванюк та ін.; за ред. Г.І. Іванюк. Київ: Сім кольорів, 2009. 240 с.
62. Смольникова Г.В. Різновікова група в ДНЗ: навч.посіб. Київ: Шкільний світ, 2015. 120 с.
63. Соботович Є. Ф. Критерії оцінювання мовленнєвого розвитку дитини (у його лексичній ланці) на різних вікових етапах. *Дефектологія*. 2003. № 2. С. 2-7.
64. Терещенко, О. Родинні збори в дитячому садку. *Дошкільне виховання*. 2007. № 2. С. 18-20.
65. Федорова М.А. Теорія та методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку: навч. п осібник. Житомир : Вид-во ФОП Левковець, 2018. 155 с.
66. Шевчук А. Дні мистецтва в дитсадку. *Дошкільне виховання*. 2008. № 2. С. 20-21.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О.Сухомлинського. URL: <http://dnrb.gov.ua/ua/>
3. Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого МОН. URL: <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
4. Примірний перелік ігрового та освітньо-дидактичного обладнання для закладів дошкільної освіти (затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 19 грудня 2017 року № 1633). URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/perelik-igrovogo-ta-navchalnodidaktichnogo-obladnannya>